

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دانشگاه اصفهان

برنامه درسی رشته

علوم سیاسی

Political Sciences

مقطع دکتری

گرایش

اندیشه های سیاسی

Political Thoughts

مصوب بیست و هشتمین جلسه شورای دانشگاه

مورخ ۱۴۰۳/۴/۱۰

اعضای کمیته تدوین و بازنگری برنامه:

عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان	دکتر علیرضا آقا حسینی
عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان	دکتر سید محسن دوازده امامی
عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان	دکتر علی علی حسینی
عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان	دکتر حسین مسعودنیا
عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان	دکتر حمید نساج

فهرست شماره صفحه

فصل اول : مشخصات کلی دوره دکتری علوم سیاسی گرایش اندیشه های سیاسی

الف) مقدمه: معرفی کلی و تبیین برنامه درسی	۸
ب) اهداف	۸
پ) اهمیت و ضرورت	۸
ت) تعداد و نوع واحدهای درسی	۹
ث) نقش، توانایی و شایستگی مورد انتظار از دانش آموختگان:	۹
ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره	۹
چ) شرایط، ضوابط و الزامات اجرا و گسترش رشته؛	۹
ه) زمینه های شغلی حال و آینده	۱۰
ی) جایگاه تمدنی، فرهنگی و اجتماعی	۱۰

فصل دوم : جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی گرایش اندیشه های سیاسی	۱۲
جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری گرایش اندیشه سیاسی	۱۳

فصل سوم : ویژگیهای هریک از دروس

اندیشه سیاسی اسلام تا پایان دوران میانه	۱۵
مفهوم سازی و نظریه پردازی در اندیشه سیاسی	۱۷
اندیشه های سیاسی غرب معاصر	۱۹
روش شناسی در علوم سیاسی	۲۱
جریان شناسی اندیشه های سیاسی - اجتماعی در ایران معاصر	۲۳
اندیشه سیاسی اسلام در دوره معاصر	۲۵
نقد و تحلیل اندیشه های سیاسی در شرق باستان	۲۷
مسائل توسعه سیاسی در ایران	۲۹
جامعه شناسی سیاسی ایران	۳۱
نقد و رویکرد انتقادی در تولید اندیشه سیاسی	۳۳
نقد و تحلیل اندیشه سیاسی غرب باستان و میانه	۳۵

ریشه های فکری و فلسفی بحرانهای معاصر..... ۳۷

تحلیل مفاهیم اساسی در اندیشه سیاسی..... ۳۹

سیاست، فضای مجازی و هوش مصنوعی..... ۴۱

جدول تغییرات

ردیف	عنوان درس در برنامه قبلی	تعداد واحد		عنوان درس در برنامه بازنگری شده	تعداد واحد		استاد بازنگری درس	توضیحات
		نظری	عملی		نظری	عملی		
۱	اندیشه سیاسی اندیشمندان کشورهای اسلامی	۲		اندیشه سیاسی اسلام تا پایان دوران میانه	۲		دکتر حمید نساج	درس اندیشه سیاسی اسلام که جزو دروس اختیاری بود، به دو بخش جدید و قدیم تقسیم شد. اندیشه های قدیم درس تخصصی و اندیشه های جدید به اختیاری منتقل شد.
۲	ابزارهای نوین تجزیه و تحلیل سیاسی	۲		مفهوم سازی و نظریه پردازی در اندیشه سیاسی	۲		دکتر علی علی حسینی	درس متناسب با گرایش اندیشه سیاسی بازتعریف و به روز رسانی شد
۳	اندیشه سیاسی در غرب	۲		اندیشه های سیاسی غرب معاصر	۲		دکتر علیرضا آقاحسینی	اندیشه غرب به دو بخش باستان و معاصر تقسیم شد.
۴	روش شناسی در علوم سیاسی	۲		روش شناسی در علوم سیاسی	۲		دکتر علی علی حسینی	بازنگری و به روز رسانی سرفصل
۵	سمینار مسایل سیاسی روز	۲		جریان شناسی اندیشه سیاسی ایران معاصر	۲		دکتر سید محسن دوازده امامی	متناسب با گرایش اندیشه بازتعریف و به روز رسانی شد.
۶	تحقیق مستقل	۲		اندیشه سیاسی اسلام در دوره معاصر	۲		دکتر علی علی حسینی	درس متناسب با گرایش اندیشه و اولویتهای اسلامی سازی و بومی سازی بازتعریف شد
۷	اندیشه سیاسی شرق باستان	۲		نقد و تحلیل اندیشه سیاسی شرق باستان	۲		دکتر حمید نساج	به روز رسانی سرفصل
۸	مسایل توسعه سیاسی در ایران	۲		مسائل توسعه سیاسی در ایران	۲		دکتر علیرضا آقاحسینی	به روز رسانی سرفصل
۹	جامعه شناسی سیاسی ایران	۲		جامعه شناسی سیاسی ایران	۲		دکتر حسین مسعودنیا	به روز رسانی سرفصل

عنوان درس که متناسب با گرایش روابط بود به درسی اندیشه ای تبدیل شد	دکتر علیرضا آقا حسینی/دکتر سید محسن دوازده امامی		۲	نقد و رویکرد انتقادی در تولید اندیشه سیاسی		۲	روابط شمال و جنوب	۱۰
درس جدید	دکتر علی حسینی		۲	نقد و تحلیل اندیشه سیاسی غرب باستان و میانه			---	۱۱
درس جدید	دکتر حمید نساچ		۲	ریشه های فکری و فلسفی بحرانهای معاصر			---	۱۲
درس جدید	دکتر حمید نساچ		۲	تحلیل مفاهیم اساسی در اندیشه سیاسی			-----	۱۳
درس جدید	دکتر حمید نساچ		۲	سیاست، فضای مجازی و هوش مصنوعی			---	۱۴

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه: معرفی کلی و تبیین برنامه درسی

دانش سیاسی به شاخه های مختلفی اعم از جامعه شناسی سیاسی، تاریخ سیاسی و نیز اندیشه سیاسی تقسیم می شود. در شاخه اندیشه سیاسی به نظریات و اندیشه های سیاسی تولید شده از سوی بزرگ ترین متفکران در تمدن های مختلف اعم از غرب، شرق و اسلام پرداخته می شود. آشنایی با اندیشه های مختلف از یک سو امکان مقایسه بین آن ها را فراهم می آورد و از سوی دیگر زمینه را برای شکل دادن به رویکرد های انتقادی جهت بهره برداری و یا عبور از برخی اندیشه ها و ایجاد تغییر در شیوه های اندیشیدن را فراهم می آورد. علاوه بر این دانشجو در این فرآیند قادر خواهد شد تا نظریه پردازی و تولید اندیشه را بیاموزد. علی رغم اهمیت بسیار زیاد رویکردهای جلمعه شناختی و تاریخی در حوزه علوم سیاسی اما اندیشه سیاسی تقدم رتبی نسبت به آن دو گونه دانش سیاسی دارد؛ چرا که بدون داشتن یک چشم انداز اندیشه ای، جامعه شناسی سیاسی و نیز مطالعات تاریخ سیاسی بی معنا خواهند بود.

ب) اهداف

- تربیت محققین و اساتید متخصص در قلمرو اندیشه سیاسی.

- فراهم آوردن زمینه ی توسعه، ترویج و معرفی ظرفیت های سیاسی اندیشه ها در حوزه تمدنی ایرانی اسلامی

- فراهم آوردن زمینه انجام مطالعات تطبیقی در قلمرو اندیشه سیاسی در اسلام، ایران و غرب

- فراهم ساختن زمینه برای انجام تحقیقات بنیادی و کاربردی در چارچوب اندیشه های سیاسی و تولید اندیشه های مورد نیاز جامعه

- شناخت اندیشه و سیره سیاسی پیامبر اکرم (ص)، ائمه اطهار (ع) و متفکران مسلمان در قلمروهای فقهی-سیاسی، فلسفی-سیاسی و

کلامی- سیاسی و به ویژه شناخت اندیشه و سیره سیاسی امام خمینی (ره) بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران.

پ) اهمیت و ضرورت

اگر بپذیریم که عمل انسان ها تابع ذهنیت و چگونگی اندیشیدن آنان است، بالطبع اصالت را به اندیشه و ذهن داده و عمل را تابعی از آن قلمداد خواهیم کرد. بر این اساس آن چه که تفکر ما را شکل می دهد، سازمان دهنده ی عمل ما نیز خواهد بود. این که فکر از کدام منابع تغذیه کند، تاثیر مستقیمی بر رفتار و عملکرد آدمی می گذارد. بر این اساس ضرورت دارد تا با واکاوی اندیشه های متفکران مختلف از تمدن های متفاوت، چگونگی شکل گیری نظریه ها و اندیشه ها را ردیابی کرده تا به هنگام ضرورت برای رفع مشکلات و معضلات تمدنی و نیز ملی خود بتوانیم اقدام به نظریه پردازی و تولید فکر و اندیشه بومی و متناسب با اقتضات دینی، ملی و تمدنی خود بنماییم. دانشجوی رشته اندیشه سیاسی، علاوه بر آن که توانایی پژوهش و تحقیق جهت استخراج دیدگاههای مورد نیاز جامعه از درون منابع مختلف را به دست می آورد، می تواند در راستای انتقال یافته های خود به دیگر مشتاقان این تعلیم به تدریس و آموزش در مراکز دانشگاهی نیز اقدام نماید.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

دوره تحصیل دانشجوی در مقطع دکتری اندیشه سیاسی از دو بخش آموزشی به مدت حداکثر چهار نیمسال و پژوهشی به مدت حداکثر چهار نیمسال تشکیل شده است. در بخش آموزشی دو دسته دروس تخصصی-الزامی به میزان ۱۰ واحد و دروس تخصصی-اختیاری به میزان ۸ واحد به دانشجوی ارائه خواهد شد. در بخش پژوهشی نیز دانشجوی زیر نظر اساتید راهنما و مشاور، موضوع رساله را به ارزش ۱۸ واحد دنبال خواهد کرد.

ث) نقش، توانایی و شایستگی مورد انتظار از دانش آموختگان:

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
تحلیل و بررسی اندیشه‌های سیاسی اسلامی	اندیشه سیاسی اسلام تا پایان دوران میانه، اندیشه سیاسی اسلام در دوره معاصر، جریان‌شناسی اندیشه سیاسی ایران معاصر
تحلیل و بررسی اندیشه‌های سیاسی غرب	نقد و تحلیل اندیشه سیاسی غرب باستان و میانه اندیشه‌های سیاسی غرب معاصر
تحلیل و بررسی اندیشه‌های سیاسی تمدن‌های شرقی	نقد و تحلیل اندیشه سیاسی شرق باستان
کرسی‌های نظریه پردازی	مفهوم سازی و نظریه پردازی در اندیشه سیاسی، نقد و رویکرد انتقادی در تولید اندیشه سیاسی سمینار تحلیل مفاهیم اساسی در اندیشه سیاسی
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
تحلیل مسائل سیاسی و اجتماعی ایران	جامعه‌شناسی سیاسی ایران مسائل توسعه سیاسی در ایران
سواد رسانه ای	سیاست، فضای مجازی و هوش مصنوعی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

دانشجویان گرایشهای مختلف رشته‌های علوم سیاسی، علوم اجتماعی، فلسفه و تاریخ.

چ) شرایط، ضوابط و الزامات اجرا و گسترش رشته؛

از این رو که این رشته/گرایش جز حوزه علوم نظری و فلسفی قرار می‌گیرد بجز فضای آموزشی مناسب و دانشجویان علاقه مند به مباحث نظری به شرایط و الزامات خاص دیگری نیاز ندارد.

ه) زمینه‌های شغلی حال و آینده

دروس فلسفی و نظری پایه و مبنای سایر علوم شناخته می‌شوند. احیای فرهنگ و تمدن اسلامی جز از مسیر شناخت و بازخوانی مجدد متون و میراث کهن اسلامی-ایرانی ممکن نیست. فارغ التحصیلان این رشته در جایگاه سیاستگذار و برنامه ریز برای تحقق تمدن اسلامی می‌توانند نقش ایفا کنند.

ی) جایگاه تمدنی، فرهنگی و اجتماعی

همانگونه که از عناوین دروس مشخص است این رشته با اولویت رویکرد اسلامی سازی و بومی سازی طراحی شده است و سهم قابل توجهی از دروس به دروس اسلامی اختصاص یافته است. از سوی دیگر بخشی از دروس نیز در حوزه نظریه پردازی و کرسی‌های نظریه پردازی تعریف شده‌اند.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱)- عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی گرایش اندیشه های سیاسی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع		تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی		نظری	عملی		
۱	اندیشه سیاسی اسلام تا پایان دوران میانه	۲	۲		۱۶	۳۲			
۲	مفهوم سازی و نظریه پردازی در اندیشه سیاسی	۲	۲		۱۶	۳۲			
۳	اندیشه های سیاسی غرب معاصر	۲	۲		۱۶	۳۲			
۴	روش شناسی در علوم سیاسی	۲	۲		۱۶	۳۲			
۵	جریان شناسی اندیشه سیاسی ایران معاصر	۲	۲		۱۶	۳۲			

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری گرایش اندیشه سیاسی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	پژوهشی - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۱	اندیشه سیاسی اسلام در دوره معاصر	۲	۲			۱۶			۳۲			
۲	نقد و تحلیل اندیشه سیاسی شرق باستان	۲	۲			۱۶			۳۲			
۳	مسائل توسعه سیاسی در ایران	۲	۲			۱۶	*		۳۲			
۴	جامعه شناسی سیاسی ایران	۲	۲			۱۶	*		۳۲			
۵	نقد و رویکرد انتقادی در تولید اندیشه سیاسی	۲	۲			۱۶			۳۲			
۶	نقد و تحلیل اندیشه سیاسی غرب باستان و میانه	۲	۲			۱۶			۳۲			
۷	ریشه های فکری و فلسفی بحرانهای معاصر	۲	۲			۱۶			۳۲			
۸	تحلیل مفاهیم اساسی در اندیشه سیاسی	۲	۲			۱۶			۳۲			
۹	سیاست، فضای مجازی و هوش مصنوعی	۲	۲			۱۶			۳۲			

تبصره: «دانشجو می تواند با پیشنهاد استاد راهنما و تایید کمیته ی تحصیلات تکمیلی گروه، حداکثر یک درس از رشته گرایش های مرتبط را اخذ نماید»

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

عنوان درس به فارسی: اندیشه سیاسی اسلام تا پایان دوران میانه

نوع درس و واحد	Political Thought of Islam until the End of Middle Ages	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
پروژه/رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
مرتبط با مأموریت/آمایش ☐ مرتبط با مأموریت ☐	موسسه نیست ☐ موسسه است ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تحلیل و بررسی اندیشه های سیاسی متفکران مسلمان از ظهور اسلام تا پایان سده های میانه

اهداف ویژه:

توانایی تحلیل مقایسه ای دوره های متفاوت تاریخ تمدن اسلامی

پ) سرفصل ها:

۱. تحلیل سیاست و اسلام در عصر نبوی و تحلیل ویژگی های دولت پیامبر (ص)
۲. تحلیل سیاست و اسلام در عصر خلفای راشدین و تحلیل تمایزات با دولت نبوی
۳. تحلیل سیاست و اسلام در دوره خلفای اموی و عباسی و تحلیل تاثیر امپراتوری های ایران و روم بر امر سیاسی
۴. تحلیل مختصات و ویژگی های عصر زرین تمدن اسلامی
۵. تحلیل زمینه ها و عوامل انحطاط و افول تمدن اسلامی
۶. تحلیل قدرت و دانش در متون تولید شده در تمدن اسلامی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- برزگر، ا. (۱۳۸۶)، تاریخ تحول دولت در اسلام و ایران، تهران: انتشارات سمت.
- خمینی، ر. (۱۳۶۸)، صحیفه نور، تهران: سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی.
- خمینی، ر. (۱۳۷۰)، وصیت نامه سیاسی - الهی، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی.
- داوری اردکانی، ر. (۱۳۹۸)، فارابی: فیلسوف فرهنگ، تهران: شورای عالی فرهنگ و هنر.
- صابری، ح. (۱۳۸۷)، تاریخ فرق اسلامی (دو جلد)، تهران: انتشارات سمت.
- صفا، ذ. (۱۳۸۴)، تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی، تهران: دانشگاه تهران.
- طباطبایی، ج. (۱۳۹۶)، درآمدی فلسفی بر تاریخ اندیشه سیاسی در ایران، تهران: کویر.
- فیرحی، د. (۱۴۰۱)، قدرت، دانش و مشروعیت در اسلام، تهران: نشر نی.
- فیرحی، د. (۱۳۹۶)، نظام سیاسی و دولت در اسلام، تهران: انتشارات سمت.
- فیرحی، د. (۱۳۹۶)، تاریخ تحول دولت در اسلام، قم: انتشارات دانشگاه مفید.
- قادری، ح. (۱۴۰۱)، اندیشه‌های سیاسی در اسلام و ایران، تهران: انتشارات سمت.
- نجفی، م. (۱۳۸۵)، مدخلی بر تاریخ اندیشه سیاسی در اسلام و ایران، تهران: فر اندیش.
- نصر، ح. (۱۳۹۸)، سه حکیم مسلمان، ترجمه احمد آرام، تهران: انتشارات امیرکبیر.

Lahoud , N. (2005), Political Thought in Islam: A Study in Intellectual Boundaries , Routledge curzon.

Lambton, A. (1991), State and Government in Medieval Islam, Oxford: University Press.

Nirenberg, D. (2021), Neighboring Faiths: Christianity, Islam, and Judaism in the Middle Ages and Today, The University of Chicago Pres,

Rosenthal, E. (2022), Political Thought in Medieval Islam: An Introductory Outline, Hassell Street Press

Taji - Farouki, S. and Basheer M. (2004), Islamic Thought in the Twentieth Century, The Institute of Ismaili Studies.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: مفهوم سازی و نظریه پردازی در اندیشه سیاسی					
نوع درس و واحد		Conceptualization and theorization in Political Thought		عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری ☐ پایه				دروس پیش نیاز: -	
☐ عملی ☒ تخصصی الزامی				دروس هم نیاز: -	
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری			۲	تعداد واحد:	
				۳۲	تعداد ساعت:
☐ پروژه/ رساله / پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری					
مرتبط با مأموریت/آمایش مرتبط با آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)					
☐ موسسه است ☐ موسسه نیست					

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تحلیل و بررسی چگونگی شکل گیری مفاهیم و نظریه های جدید در حوزه اندیشه سیاسی

اهداف ویژه:

توانایی تفکر انتقادی و نظریه پردازی

پ) سرفصل ها:

۱. تفکر بینارشته ای، مفهوم سازی و نظریه پردازی
۲. نگاه شبکه ای، مفهوم سازی و نظریه پردازی
۳. زیبایی شناسی و هنر، مفهوم سازی و نظریه پردازی
۴. تحلیل نقش ادبیات در مفهوم سازی و نظریه پردازی
۵. تحلیل نقش خوانش انتقادی آثار مرجع اندیشه سیاسی در مفهوم سازی و نظریه پردازی
۶. تحلیل نقش کشمگری سیاسی و مواجهه با مساله های جامعه در مفهوم سازی و نظریه پردازی
۷. تحلیل نقش خود انتقادی و پذیرش دیگری در مفهوم سازی و نظریه پردازی
۸. مفهوم سازی و نظریه پردازی از منظر تحلیل انتقادی پارادایم ها و کلان روایت ها
۹. هنر نویسندگی، مفهوم سازی و نظریه پردازی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

دلوز، ژ. گتاری، ف. (۱۳۹۳) فلسفه چیست؟ ترجمه محمد رضا آخوندزاده، تهران، نشر نی.
 بوردیو، پ. (۱۴۰۱) نظریه کنش، ترجمه مرتضی مردیها، تهران، نقش و نگار.
 افلاطون، (۱۳۹۸) جمهور، ترجمه محمد حسن لطفی، تهران، انتشارات خوارزمی.
 هابز، ت. (۱۴۰۱)، لویاتان، ترجمه حسین بشیریه، تهران، نشر نی.
 مونتسکیو، ش. (۱۴۰۲) روح القوانين، ترجمه علی اکبر مهتدی، تهران، امیر کبیر.
 آگوستین، (۱۳۹۸) شهر خدا، ترجمه حسین توفیقی، انتشارات ادیان و مذاهب.
 گرامشی، آ. (۱۳۶۲) نامه های زندان، ترجمه مریم علوی نیا، تهران، نشر آگاه.
 خسروپناه، ع. (۱۴۰۲) نظریه پردازی در علوم انسانی حکمی، تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
 شریفی، ا. (۱۳۹۷) نظریه پردازی اسلامی در علوم انسانی، انتشارات آفتاب توسعه.
 دانایی فرد، ح. (۱۳۹۸)، نظریه پردازی؛ مبانی و روش شناسی ها، تهران، سمت.
 افجه، ع. (۱۳۹۶) مبانی نظریه پردازی، تهران، امیر کبیر.

Powers, C. H. (2010). Making sense of social theory : a practical introduction (2nd ed). Rowman & Littlefield Publishers.

Marková, I. (2023). The making of a dialogical theory : social representations and communication. Cambridge University Press.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: اندیشه های سیاسی غرب معاصر			
نوع درس و واحد		Contemporary Western Political Thoughts	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☐ پایه		دروس پیش نیاز: -
☐ عملی	☒ تخصصی الزامی		دروس هم نیاز: -
☐ نظری-عملی	☐ تخصصی اختیاری		تعداد واحد: ۲
	☐ پروژه/ رساله / پایان نامه		تعداد ساعت: ۳۲
	☐ مهارتی-اشتغال پذیری		
مرتبط با مأموریت/آمایش	مرتبط با آمایش/مأموریت	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
☐ موسسه است	☐ موسسه نیست		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

بررسی و تحلیل بنیاد های اندیشه سیاسی مغرب در دوران معاصر

اهداف ویژه:

توانایی تفکر انتقادی و نقد فلسفه مغرب زمین

پ) سرفصل ها:

۱. روشنگری و ظهور سوژگی و ابژگی در اندیشه های مدرن
۲. عقل و خروج از کودکی به روایت ایمانوئل کانت
۳. لیبرالیسم، مارکسیسم و تحلیل بن مایه های نظری هر یک از این دو سنت فکری
۴. مکتب چپ انتقادی و تحلیل پاره ای از متفکران این مکتب
۵. پوپولیسم، فاشیسم و نسبت آن با جوامع توده ای
۶. اندیشه های شالوده شکنانه مارتین هایدگر و ژاک دریدا
۷. ساختارگرایان و نقش الهام بخش آنها در سنت پساساختارگرایانه میشل فوکو، ارنستو لاکلائو و شنتال موف.

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

اسماعیل زاده، ع. (۱۳۹۵)، اندیشه‌های سیاسی در دوران مدرن: دیالکتیک اندیشه‌ها، تهران: نشر قومس
صلاحی، م. (۱۳۹۰)، اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم، تهران: نشر قومس
بشیریه، ح. (۱۳۹۰)، اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم: اندیشه‌های مارکسیستی، تهران: نشر نی
بشیریه، ح. (۱۳۸۲)، اندیشه‌های سیاسی در قرت بیستم، لیبرالیسم و محافظه‌کاری، تهران: نشر نی
سلطانی، ع. (۱۳۹۲)، قدرت، گفتمان و زبان، تهران: نشر نی
پتی، ف. (۱۴۰۰)، مقدمه‌ای بر فلسفه سیاسی معاصر، ترجمه حیدر معافی، تهران: انتشارات خاموش
گلندینگ، س. (۱۳۹۸)، درآمدی بر ژاک دریدا، ترجمه مهدی پارسا، تهران: انتشارات
هوارث، د. (۱۳۹۷)، گفتمان، ترجمه روح‌ا... قاسمی، تهران: انتشارات اندیشه احسان
جمادی، س. (۱۴۰۰)، زمینه و زمانه پدیدارشناسی، تهران: انتشارات ققنوس

Howarth, D., (2013), Post-structuralism and after, Palgrave Macmillan, London.

Williams, J., (2014), Understanding Post-structuralism, Rutledge.

Morrow, J., (2019), History of Political Thoughts, Springer Publications.

Laurence, B., (2021), Agents of Change: Political Philosophy in Practice, Harvard University Press.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می‌باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: روش شناسی در علوم سیاسی		
نوع درس و واحد	Methodology in Political Sciences	عنوان درس به انگلیسی:
☐ پایه ☐ نظری	-	دروس پیش نیاز:
☐ تخصصی الزامی ☐ عملی	-	دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
☐ پروژه/رساله / پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با آمویش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش ☐ موسسه نیست ☐ موسسه است	وضعیت آمویشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تحلیل و بررسی روش های کیفی تحقیق و چگونگی به کار گیری آن ها در تحقیقات کیفی جهت دستیابی به تحلیل های روش مند از موضوعات سیاسی

اهداف ویژه:

توانایی انجام عملی تحقیقات کیفی و تدوین رساله

پ) سرفصل ها:

۱. تحلیل تفاوت روش شناسی و روش تحقیق
۲. تحلیل چگونگی شکل گیری ساختار تحقیق
۳. تحلیل بحران روش شناسی در ایران
۴. تحلیل روش شناسی های علمی - تجربی
۵. تحلیل روش شناسی های تفسیری
۶. تحلیل روش شناسی های انتقادی
۷. تحلیل رویکردهای روش شناختی در تمدن اسلامی
۸. تحلیل روش شناسی اندیشه سیاسی
۹. تحلیل روش شناسی اندیشه سیاسی اسلام

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

چالمرز، آ. (۱۳۷۴)، چیستی علم: درآمدی بر مکاتب علم‌شناسی فلسفی، ترجمه سعید زیبا کلام، تهران: علمی فرهنگی.
 دریفوس، ه. و پل ر. (۱۳۷۶)، میشل فوکو، فراسوی ساختارگرایی و هرمنوتیک، ترجمه حسین بشیریه، تهران: نشر نی.
 فی، ب. (۱۳۸۴)، فلسفه امروزی علوم اجتماعی با نگرش چند فرهنگی، ترجمه خشایار دیهیمی، تهران: طرح نو.
 معینی علمداری، ج. (۱۳۸۵)، روش‌شناسی نظریه‌های جدید در سیاست: اثبات‌گرایی و فرا اثبات‌گرایی، تهران: دانشگاه تهران.
 منوچهری، ع. و دیگران (۱۳۸۷)، رهیافت و روش در علوم سیاسی، تهران: سمت.
 نصر، ح.، (۱۳۸۳)، سنت عقلانی و اسلامی در ایران، تهران: انتشارات قصیده‌سرا.
 فیرحی، د.، (۱۳۸۷)، روش‌شناسی دانش سیاسی در تمدن اسلامی، قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی.
 فیرحی، د.، (۱۳۸۶)، درآمدی بر روش‌شناسی اندیشه سیاسی در دوره میانه تمدن اسلامی، فصلنامه سیاست، دوره ۷ شماره ۱.
 سواد، م.، (۱۴۰۰)، نظریه پردازی و روش‌شناسی در اندیشه سیاسی اسلام، قم: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

Connolly, W., (1974.), The Terms of Political Discourses, Lexington D. C: Heath,

Dany N., (1998.), Key Concepts of Lacanian Psychoanalysis, Rebus Press.

Derrida, J., (1972.), Positions, London: The Athlone Press,

Derrida, J., (1967), Writing and Difference, London: Routledge and Kegan Paul,.

Howarth, D., (2000.), Discourse, open University press,

Laclau, E., (1970), Politics and Ideology in Marxist Theory, the Hague. Mouton,.

Laclau, E., (1990.), New Reflections on the Revolution of our Time, London, Verso,

Skinner, Q., (1988.), The Return of Grand Theory in the Human Sciences, Cambridge University Press,

Torring, J., (1999.), The Theories of Discourse, Oxford: Blackwell Publisher.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می‌باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: جریان شناسی اندیشه های سیاسی - اجتماعی در ایران معاصر

نوع درس و واحد		The Genealogy of Social-Political Thoughts in Contemporary Iran		عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ پایه		-		دروس پیش نیاز:
☐ عملی ☒ تخصصی الزامی		-		دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:	
☐ پروژه/ رساله / پایان نامه				
☐ مهارتی-اشتغال پذیری			تعداد ساعت:	
مرتبط با آمایش/مأموریت		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با مأموریت/آمایش				
☐ موسسه است		☐ موسسه نیست		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

تحلیل و بررسی جریان های فکری تاثیرگذار بر کنشها و جهتگیری های ایرانیان

اهداف ویژه:

توانایی تحلیل سیاسی متناسب با شرایط متغیر سیاسی و اجتماعی

پ) سرفصل ها:

۱. نقد و تحلیل جریان عرف گرا در ایران معاصر.
۲. نقد و تحلیل جریان دین گرایی تجدد خواه در ایران معاصر.
۳. نقد و تحلیل جریان دین گرایی فقهی در ایران معاصر.
۴. نقد و تحلیل جریان سنت گرایی اسلامی در ایران معاصر.
۵. نقد و تحلیل جریان سنگترا در ایران معاصر.
۶. نقد و تحلیل جریان بومی گرایی در ایران معاصر.
۷. نقد و تحلیل جریان تمدن گرایی اسلامی در ایران معاصر.

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

احمدی حاجیکلاهی، ح. (۱۳۸۷)، جریان شناسی چپ در ایران، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
 بروجردی، م. (۱۳۷۷) روشنفکران ایرانی و غرب، ترجمه جمشید شیرازی، تهران، نشر فرزانه روز.
 خسروپناه، ع. (۱۳۹۰)، جریان شناسی ضدفرهنگ ها، قم: موسسه فرهنگی حکمت نوین اسلامی.
 دارابی، ع. (۱۳۸۸)، جریان شناسی سیاسی در ایران، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
 سبحانی، م. (۱۳۸۵) درآمدی بر جریان شناسی اندیشه اجتماعی در ایران معاصر، نقد و نظر، سال ۱۱، شماره ۳ و ۴.
 سبحانی، م. (۱۳۸۶) درآمدی بر جریان شناسی اندیشه اجتماعی در ایران معاصر، نقد و نظر، سال ۱۲، شماره ۱ و ۲.
 علی حسینی، ع. (۱۳۹۷) روشنفکران ایرانی و سنت؛ بررسی عادت واره های چپ و هگلی، قم، انتشارات دانشگاه مفید.
 قیصری، ع. (۱۳۸۳) روشنفکران ایران در قرن بیستم، ترجمه محمد دهقانی، تهران، هرمس و مرکز بین المللی گفتگوی تمدن ها.
 مظفری، آ. (۱۳۸۵)، جریان شناسی سیاسی معاصر ایران، قم: انتشارات زمزم هدایت.
 میرسلیم، م. (۱۳۸۴)، جریان شناسی فرهنگی بعد از انقلاب اسلامی (۱۳۸۰-۱۳۵۷)، تهران: مرکز بازشناسی اسلام و ایران.

Geoghegan, V., & Wilford, R. (2019). Political ideologies ([MS Word edition]). W. Ross MacDonald School Resource Services Library.
 McCullough, H. B. (2017). Political ideologies (Second edition). Oxford University Press.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: اندیشه سیاسی اسلام در دوره معاصر				
نوع درس و واحد		Contemporary Political Thought of Islam عنوان درس به انگلیسی:		
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش‌نیاز:		
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	- دروس هم‌نیاز:		
☐ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:	
☐ پروژه/ رساله / پایان‌نامه			۳۲	تعداد ساعت:
☐ مهارتی-اشتغال‌پذیری				
مرتبط با مأموریت/آمایش		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس		
☐ موسسه است		تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با آمایش/مأموریت				
☐ موسسه نیست				

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تحلیل و بررسی اندیشه متفکران مسلمان معاصر

اهداف ویژه:

توانایی تحلیل و درک تغییرات اجتماعی و سیاسی ناشی از مکاتب مختلف فکری مسلمان

پ) سرفصل‌ها:

۱. نقد و تحلیل اصطلاحات؛ روشنفکری دینی، نواندیشی دینی، فقه حکومت اسلامی، رادیکالیسم اسلامی، اسلام سیاسی
۲. نقد و تحلیل روش‌شناسی و رویکرد انتقادی در اندیشه سیاسی اسلام معاصر؛ از اجتهاد تا نقد عقل اسلامی
۳. نقد و تحلیل مواجهه اسلام سیاسی معاصر با دشواره‌های: انسان‌گرایی، سکولاریسم، جهانی‌شدن، جنگ و صلح، حقوق بشر، قانون، شورا و انتخابات، دموکراسی، سنت یا تعدد، مساله زن.
۴. نقد و تحلیل جستجوی اصالت، مدنیت و عقلانیت سیاسی در اندیشه اسلام سیاسی معاصر
۵. نقد و تحلیل پروژه‌های فکری اندیشمندان معاصر در جهان اسلام: نصر حامد ابوزید - محمد ارگون - رضوان السید - علامه نایینی - برهان غلیون - امام خمینی - مرتضی مطهری - محمدحسین بهشتی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- ابی صعب، ر. (۱۳۹۶)، تغییر مذهب در ایران: دین و حکومت امپراطوری صفویه، ترجمه رفعت خواجه یار، نشر تمدن علمی.
- اسپوزیتو، ج. و دالیا م. (۱۳۹۶)، چه کسی از طرف اسلام سخن می گوید؟، ترجمه سهیلا ناصری، نشر هرمس.
- آجدانی، ل. (۱۳۹۱)، اندیشه های سیاسی در عصر مشروطیت ایران، نشر علم.
- آرگون، م. (۱۳۷۹)، نقد عقل اسلامی، ترجمه محمدمهدی خلجی، نشر ایده.
- توکل طوقی، م. (۱۳۹۵)، حکمت تمدنی: گزیده آثار احسان یارشاطر، نشر پردیس دانش.
- جبرون، م. (۱۳۹۸)، تاریخ اندیشی سیاسی در اسلام: جستارهایی در باب سه گانه اصالت، مدنیت و عقلانیت سیاسی، ترجمه یاسین عبدی، نشر پارسه.
- روآ، ا. (۱۳۹۸)، جهل مقدس: زمان دین بدون فرهنگ، ترجمه عبدالله ناصری طاهری و سمیه سادات طباطبایی، نشر مروارید.
- سزازی، ژ. (۱۳۹۹)، اسلام سیاسی چیست؟، ترجمه عباس جنگ، انتشارات شرکت سهامی انتشار.
- سنهوری، ع. (۱۳۹۴)، فقه حکومت اسلامی و تحول آن، ترجمه صباح زنگنه، نشر نی.
- عباسی، ا. (۱۳۹۶)، رادیکالیسم اسلامی در ایران، نشر دانشگاه مفید.
- عشقی، ل. (۱۳۹۵)، زمانی میان زمان ها: امام، شیعه و ایران، ترجمه احمد نقیب زاده، نشر فلات.
- لویز، ب. (۱۳۹۴)، بحران اسلام: جنگ مقدس، ترور نامقدس، ترجمه کیومرث یزدان پناه درو، نشر دانش نگار.
- لوئیس، ب. (۱۳۷۸)، زبان سیاسی اسلام، ترجمه غلامرضا بهروز لک.
- مرنیسی، ف. (۱۳۸۶)، زنان بر بال های رویا، ترجمه حیدر شجاعی، نشر دادار.
- نبوی رضوی، م. (۱۳۹۶)، اندیشه اصلاح دین در ایران: مقدمه ای تاریخی، نشر شیرازه.
- وحدت، ف. (۱۳۹۶)، رویارویی فکری ایرانیان با مدرنیت، ترجمه مهدی حقیقت خواه، نشر ققنوس.

Lahoud, N. (2005) Political thought in Islam, a study in intellectual boundaries, Routledge.

Taghavi, M. (2011), The Flourishing of Islamic Reformism: political Islamic groups in Iran (1941-61), Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: نقد و تحلیل اندیشه های سیاسی در شرق باستان

عنوان درس به انگلیسی:	Critique and Analysis of Political Thoughts in Ancient East	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☐
دروس هم نیاز:	-	تخصصی الزامی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	پروژه/رساله/پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش ☐		
موسسه نیست ☐ موسسه است ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تحلیل انتقادی شیوه های حکمرانی و مبانی نظری سیاست در تمدنهای مشرق زمین.

اهداف ویژه:

توانایی واکاوی تفاوت و واگرایی های مشرق زمین با حوزه تمدنی مغرب زمین.

پ) سرفصل ها:

۱. ریشه شناسی پیدایش مفهوم شرق و غرب
۲. کیهان شناسی و سیاست در حوزه تمدنی بین النهرین (سومر، آشور، بابل)
۳. کیهان شناسی و سیاست در تمدن ایران باستان و تحلیل انتقادی آیین زرتشت
۴. کیهان شناسی و نظام سیاسی در تمدن چین و تحلیل انتقادی آیینهای دائوئیسم؛ کنفوسیوس
۵. کیهان شناسی و سیاست در تمدن هند باستان و تحلیل انتقادی آیین های هندوئیسم؛ جنیسم؛ بودا
۶. تحلیل تطبیقی ادیان شرق باستان با یکدیگر
۷. تحلیل تطبیقی ادیان شرق باستان با اسلام
۸. تحلیل تطبیقی ادیان شرق باستان با فلسفه یونانی و مدرنیسم

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

استورم، ر. (۱۴۰۰)، اسطوره‌های شرق، ترجمه ابوالقاسم اسماعیل پور، نشر چشمه.
 بهمنش، ا. (۱۳۸۶)، تاریخ ملل قدیم آسیای غربی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
 پیرویان، و. (۱۳۸۸)، سیر اندیشه سیاسی در شرق باستان، تهران: انتشارات سمت.
 دورانت، و. (۱۳۸۸)، تاریخ تمدن: مشرق زمین، تهران: انتشارات علمی فرهنگی.
 رجایی، ف. (۱۳۸۵)، تحول اندیشه سیاسی در شرق باستان، تهران: قومس.
 فولتس، ر. (۱۳۸۶)، دین‌های جاده ابریشم، تهران: انتشارات فراروان.
 قزایی، ف. (۱۳۸۸)، ادیان هند، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی.
 لائودز (۱۳۹۰)، دائره‌راهی برای تفکر، برگردان دناوده جینگ، انتشارات چشمه.
 نیکولسکی، ک. (۱۳۹۰)، تاریخ جهان باستان: شرق، تهران: انتشارات فردوس.
 جلالی مقدم، م. (۱۳۸۴)، آئین زروانی: مکتب فلسفی - عرفان زرتشتی بر مبنای اصالت زمان، تهران: امیرکبیر.
 سودآور، ا. (۱۳۸۴)، فره ایزدی در آیین پادشاهی ایران باستان، تهران: نشر نی.
 عباسیان، ا. (۱۳۸۶)، فلسفه و آیین زرتشت، نقش تقدیس و اسطوره‌ها در قدرت و سیاست، تهران: نشر ثالث.
 گیگر، ر. و والتر ه. (۱۳۸۲)، زرتشت در گائاه‌ها (حکمت و عرفان، بنیادهای اخلاقی، جهان بینی و فلسفه سیاسی): ترجمه متون کلاسیک یونانی درباره زرتشت و مغان، تهران: سخن.

Angle, S. C., 2012. Contemporary Confucian Political Philosophy: Toward Progressive Confucianism. Cambridge and Malden: Polity (CEU)
 Bottéro, J. (2004), Religion in Ancient Mesopotamia, University of Chicago Press.
 Brosius, M. (2020), A History of Ancient Persia - The Achaemenid Empire, Wiley-Blackwell.
 Caplice, R. I.; Snell, D. C. (2002), Introduction to Akkadian, 4. ed. Roma, Editrice Pontificio Istituto Biblico.
 Johnson T. (2016). Routledge Handbook of Asian Political Thought. Routledge.
 Sharma, A. (2000); Classical Hindi thought: An Introduction, oxford, 2000.
 Singh, A., and Silika M.(eds.), 2010. Indian Political Thought: A Reader. Abingdon: Routledge (CEU).

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: مسائل توسعه سیاسی در ایران			
نوع درس و واحد		Issues of Political Development in Iran	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☐ پایه		دروس پیش نیاز: -
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی		دروس هم نیاز: -
☐ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری		تعداد واحد: ۲
	☐ پروژه/رساله / پایان نامه		تعداد ساعت: ۳۲
	☐ مهارتی-اشتغال پذیری		
مرتبط با مأموریت/آمایش	مرتبط با آمایش/مأموریت	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
☒ موسسه است	☐ موسسه نیست		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تحلیل ماهیت و واقعیت توسعه در ایران معاصر

اهداف ویژه:

توانایی بررسی انتقادی روندهای توسعه در ایران

پ) سرفصل‌ها:

۱. مفاهیم خطی-تکاملی نوسازی و توسعه
۲. از موج اول نوسازی ارتدوکسی تا فروپاشی ذهنیت توسعه
۳. شالوده شکنی سنت های توسعه در ایران پیش از انقلاب
۴. تعامل کارگزار/ساختار و نسبت آن با توسعه
۵. نقد برنامه های توسعه در دوره پیش از انقلاب اسلامی
۶. نقد برنامه های توسعه پس از انقلاب اسلامی
۷. توسعه به مثابه آزادی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

دلاوری، ا.، (۱۳۹۵)، جامعه‌شناسی تحولات ایران: از انقلاب مشروطه تا قیام خرداد ۱۳۴۲.
 سریع‌القول، م.، (۱۴۰۱)، عقلانیت و توسعه یافتگی ایران، فروزان روز.
 سن، آ.، (۱۴۰۰)، توسعه به مثابه آزادی؛ مترجم محمد سعید نوری نائینی، نشر نی.
 شیرزادی، ر.، (۱۳۹۹)، توسعه و جهانی شدن، انتشارات آگه.
 قزل سفلی، م.، (۱۳۹۸)، توسعه و توسعه‌یابی با نگاهی به نظریه‌ها و تجربه‌ها، دانشگاه مازندران.
 قزل سفلی، م.، (۱۳۹۸)، نقد فرانظریه‌ای پسامدرن و فرپاشی ذهنیت توسعه، فصلنامه مطالعات اقتصادسیاسی بین‌المللی.
 کاتوزیان، ه.، (۱۳۹۳)، در جستجوی جامعه بلند مدت، نشر نی.
 کاتوزیان، ه.، (بی‌تا)، ایران جامعه کوتاه مدت، نشر نی.

Azadi, P. and Others, (2022), the Struggle for Development in Iran: the Evolution of Governance, Economy and Society, Stanford University Press.

Ehteshami, A., (2017), Iran Stuck in Transition, Rutledge.

Pieterse, N., (2010), Development Theory: Deconstructions and Reconstructions, Sage Publications Ltd.

Veltmeyer, H. and Bowles, P., (2021) the Essential Guide to Critical Development Studies, Rutledge.

Webster, A., (1990), Introduction to the Sociology of Development, London: Macmillan Publication.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می‌باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: جامعه شناسی سیاسی ایران		
نوع درس و واحد	Political Sociology of Iran	
پایه ☐ نظری ☐	دروس پیش نیاز: -	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	دروس هم نیاز: -	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
پروژه/رساله/پایان نامه ☐		تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐		۳۲
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☒	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
مرتبط با مأموریت موسسه نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

بررسی و تحلیل رابطه دولت و نیروهای اجتماعی در ایران با تکیه بر نقش فرهنگ سیاسی و اندیشه سیاسی نیروهای اجتماعی و سیاسی برکنشگری آنان در جامعه

اهداف ویژه:

توانایی تحلیل انتقادی نیروهای اجتماعی ایران معاصر

پ) سرفصل‌ها:

۱. نقد و بررسی دیدگاه‌های مختلف در خصوص مطالعه جامعه شناسی سیاسی ایران با تاکید بر نظریات نخبه گرایانه و فرهنگ سیاسی
۲. مفهوم دولت در ایران، کارکردهای آن و تفاوت دولت در جامعه ایران با غرب
۳. مفهوم نیروهای اجتماعی و سیاسی در ایران و تفاوت آن در جامعه شناس ایران با غرب و بیان نوع کنشگری آنان
۴. علل شکل گیری احزاب سیاسی در ایران، تحلیل کارکرد آنها و بیان رابطه میان احزاب سیاسی فعال در ایران با اندیشه سیاسی نیروهای اجتماعی و سیاسی
۵. نقش مذهب و گروههای مذهبی در جامعه شناسی ایران و نوع رابطه دولت با نیروهای مذهبی
۶. مفاهیم اساسی جامعه شناسی سیاسی در جامعه ایران مانند مشارکت سیاسی و انواع آن، مشروعیت سیاسی و انواع آن، مشارکت انتخاباتی، سرمایه اجتماعی و کارآمدی نظام سیاسی
۷. مفهوم قوم و قوم گرایی و بیان عوامل موثر در شکل گیری آن در جامعه معاصر ایران

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

آبراهامیان، ی. (۱۳۸۷)؛ ایران بین دو انقلاب: درآمدی بر جامعه شناسی سیاسی ایران، ترجمه احمد گل محمدی و محمدابراهیم فتاحی، تهران، نشر نی.
 آبراهامیان، ی. (۱۳۸۶)؛ مقالاتی در جامعه شناسی سیاسی ایران، ترجمه سهیلا ترابی فارسانی، تهران، انتشارات شیرازی
 احمدی، ح. (۱۴۰۰)؛ قوم و قوم گرایی در ایران، تهران، نشر نی
 از غندی، ع. (۱۳۹۸)؛ درآمدی بر جامعه شناسی سیاسی ایران، تهران، انتشارات قومس
 بشیریه، ح. (۱۳۸۵)؛ دیباچه ای بر جامعه شناسی ایران (دوره جمهوری اسلامی ایران)، تهران، نگاه معاصر
 جلالی پور، ح. (۱۳۹۸)؛ جامعه شناسی سیاسی ایران (تلاش های چهل ساله دولت و ملت ۱۳۹۷-۱۳۵۷)، تهران، دانشگاه تهران.
 سردار نیا، خ. (۱۴۰۰)؛ جامعه شناسی سیاسی ایران، تهران، بنیاد حقوقی میزان

Ansari, A. M. (2019). Iran, Islam and Democracy: The Politics of Managing change. London: Gingko Library.

Binder, L. (2023). Iran: Political Development in a Changing Society. Berkeley: Univ of California Press.

Sadeghi-Boroujerdi, E. (2019). Revolution and its Discontents: Political Thought and Reform in Iran. Cambridge: Cambridge University Press .

Sharbatoghlie, A. (2021). Urbanization and Regional Disparities in Post-Revolutionary Iran. London: Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: نقد و رویکرد انتقادی در تولید اندیشه سیاسی			
نوع درس و واحد		Criticism and critical approach in the production of political thought	
عنوان درس به انگلیسی:			
دروس پیش نیاز: -			
دروس هم نیاز: -			
تعداد واحد: ۲			
تعداد ساعت: ۳۲			
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
مرتبط با مأموریت /مرتبط با مأموریت			
موسسه است			
موسسه نیست			
نظری			
پایه			
تخصصی الزامی			
تخصصی اختیاری			
نظری-عملی			
پروژه/رساله/پایان نامه			
مهارتی-اشتغال پذیری			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تحلیل ماهیت و واقعیت نقد

اهداف ویژه:

توانایی تحلیل انتقادی ریزش فلسفه غربی در اندیشه روشنفکری ایرانی

پ) سرفصل ها:

۱. سیاق تاریخی منازعات عقل و دین: نزاع میان رئالیست ها و نومیالیست ها
۲. مدرنیته، زمینه و زمانه آن و حدود عقل در سنت انتقادی کانت
۳. نقد در سنت نو کانتی ویتگنشتاین متقدم و ویتگنشتاین متاخر
۴. نقد در سنت قاره ای با تاکید بر بنیادهای متافیزیک غربی
۵. آشنایی ایرانیان با مدرنیته و تحولات ناشی از آن
۶. طبقات اجتماعی مدرن و نقد قرائت های روشنفکری در ایران
۷. رویکرد انتقادی نسبت به سنت و مدرنیته در ایران، نحل های تجدد در ایران و روشنفکران مذهبی و دین داران نوگرا با تاکید بر ویژگی هر یک

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- احمدی، ب. (۱۳۹۴)، کار روشنفکری، تهران، نشر مرکز.
- احمدی، ب. (۱۳۸۶)، معمای مدرنیته، تهران: نشر مرکز
- دباغ، س. (۱۳۹۶) در باب فلسفه تحلیلی با محوریت ویتگنشتاین، لندن: اچ. اندس. مدیا.
- حسامی فر، ع. (۱۳۹۰)، تقسیم فلسفه معاصر به تحلیلی و قاره‌ای، متافیزیک، مجله علمی-پژوهشی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان، سال ۴۹، دوره جدید، سال پنجم، ش ۱۵.
- ژیلسون، آ.، نقد تفکر فلسفی غرب، (۱۳۹۳)، مترجم: احمد احمدی، انتشارات سمت.
- سروش، ع. (۱۳۸۰)، آیین شهریاری و دینداری، تهران: نشر صراط.
- شایگان، د. (۱۳۹۳)، زیر آسمان‌های جهان، تهران: نشر فروزان.
- متین، ا. (۱۴۰۱)، هم شرقی هم غربی: تاریخ روشنفکری مدرنیته ایرانی، مترجم حسن فشارکی، تهران: نشر شیرازه
- مرشدی، ا. (۱۳۹۰)، شرایط امکان علوم اجتماعی در فلسفه غرب و فلسفه اسلامی، نشر ثالث.
- وحدت، ف. (۱۳۹۳)، رویارویی فکری ایرانیان با مدرنیته، مترجم مهدی حقیقت خواه، تهران: انتشارات ققنوس.

Braver, L., (2012), Groundless Grounds: Wittgenstein and Heidegger, MIT Press.

Critchley, S., (2003), Continental Philosophy, Oxford University Press.

Preston, A., (2017), Analytic Philosophy, Rutledge.

Richardson, W., (2003), Heidegger: through Phenomenology to Thought, Fordham University Press.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: نقد و تحلیل اندیشه سیاسی غرب باستان و میانه		
نوع درس و واحد	Criticism and analysis of the political thought of Ancient and medieval West	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
پروژه/رساله/ پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
مرتبط با مأموریت/آمایش ☐ مرتبط با مأموریت ☐	موسسه است ☐ موسسه نیست ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

نقد و تحلیل اندیشه سیاسی غرب از دوران باستان تا سده های میانه

اهداف ویژه:

توانایی تحلیل تغییرات اجتماعی و سیاسی ناشی از فلسفه های غربی

پ) سرفصل ها:

۱. نقد و تحلیل پارادایم شناسانه مهم ترین دغدغه ها و مسائل اندیشه سیاسی یونان باستان
۲. نقد و تحلیل اندیشه های اسطوره ای و و حکمت طبیعی پیش از سقراط
۳. نقد و تحلیل آثار سیاسی افلاطون و ارسطو و اندیشه های پسارسطویی
۴. نقد و تحلیل پارادایم شناسانه مهم ترین دغدغه ها و پرسش های اندیشه سیاسی دوره مسیحی
۵. نقد و تحلیل اندیشه سیاسی آگوستین و آکوئیناس
۶. نقد و تحلیل اندیشه سیاسی غرب دوره سنت با تکیه بر جدیدترین قرائت ها

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

افلاطون، (۱۳۸۴) جمهوری، ترجمه محمد حسن لطفی، تهران، خوارزمی.
 افلاطون، (۱۳۸۴) قوانین، ترجمه محمد حسن لطفی، تهران، خوارزمی
 افلاطون، (۱۳۸۴) مرد سیاسی، ترجمه محمد حسن لطفی، تهران، خوارزمی
 ارسطو، (۱۴۰۱) سیاست، ترجمه حمید عنایت، تهران، نگاه.
 ارسطو، (۱۳۸۵)، اخلاق نیکوماخوس، ترجمه محمد حسن لطفی، تهران، طرح نو.
 ارسطو، (۱۴۰۱) اصول حکومت آتن، ترجمه محمد ابراهیم باستانی پاریزی، نشر علم.
 عالم، ع.، (۱۳۷۶)، تاریخ فلسفه سیاسی غرب (از آغاز تا پایان سده‌های میانه)، تهران: موسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه.
 عنایت، ح.، (۱۳۴۹)، بنیاد فلسفه سیاسی در غرب، از هراکلیت تا هابز، تهران: فرهنگد.
 فاستر، م.، و دیگران (۱۳۵۸)، خداوندان اندیشه سیاسی، ترجمه: جواد شیخ الاسلامی، تهران: امیر کبیر.
 گاتری، د.، کیت چ.، (۱۳۷۵)، فلاسفه یونان: از تالس تا ارسطو، ترجمه حسن فتحی، تهران: فکر روز.
 گاتری، د.، کیت چ.، (۱۳۷۵)، تاریخ فلسفه یونان، جلد‌های مختلف. (۱۸ جلد)، تهران: فکر روز.
 گمپرتس، ت.، متفکران یونانی، ترجمه محمد حسن لطفی، تهران: انتشارات خوارزمی.
 یگر، و.، (۱۳۷۵)، پایدیا، ترجمه محمد حسن لطفی، تهران: انتشارات خوارزمی.

Balot, R. K. (2009). A companion to Greek and Roman political thought. Wiley-Blackwell.

Grayling, A. C. (2020). The history of philosophy. Penguin Books.

Picariello, D. K. (2023). The Western and political thought : a fistful of politics. Palgrave Macmillan.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: ریشه های فکری و فلسفی بحرانهای معاصر

نوع درس و واحد		Intellectual and Philosophical Roots of Contemporary Crises		عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☐ پایه			دروس پیش نیاز: -
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی			دروس هم نیاز: -
☐ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:
			۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت/آمایش	مرتبط با آمایش/مأموریت	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
☐ موسسه است	☐ موسسه نیست			

موارد دیگر: ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی

ب: هدف کلی:

تامل فلسفی در خصوص مهمترین بحرانهای بشری معاصر

اهداف ویژه:

توانایی استخراج ریشه های فکری و زمینه های فلسفی ایجاد کننده این بحران ها

پ) سرفصل ها:

۱. تحلیل رابطه ذهن و عین در پدیدارهای اجتماعی و سیاسی
۲. تحلیل فلسفی بحران محیط زیست از منظر نگاه تعرض آمیز و گشتل وار تمدن مدرن به طبیعت
۳. تحلیل فلسفی بحران مهاجرت از منظر نظریه های ذات گرایانه و برساخت گرایانه هویت
۴. تحلیل فلسفی استعمار و استعمار نو از منظر گفتمان شرق شناسی
۵. تحلیل فلسفی نابرابری های اجتماعی از منظر مکتب انتقادی و فرانکفورت
۶. تحلیل فلسفی شکاف و گسل نسلی از منظر قدرت شبکه ای شده میشل فوکو در رسانه های اجتماعی
۷. تحلیل فلسفی مهمترین بحران نوظهور در زمان ارائه درس

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

دایموند، ج. (۱۴۰۲)، فروپاشی، چگونه جوامع راه فنا یا بقا را برمی‌گزینند، فریدون مجلسی، فرهنگ نشر نو
سعید، ا. (۱۳۹۵) شرق شناسی، عبدالرحیم گواهی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

- Andersen, K., Ohme, J., Bjarnøe, C., Joe Bordacconi, M., Albæk, E., De Vreese, C. H. (2022). Generational Gaps in Political Media Use and Civic Engagement: From Baby Boomers to Generation Z. United Kingdom: Taylor & Francis.
- Bidwai, P. (2012). The Politics of Climate Change and the Global Crisis: Mortgaging Our Future. India: Orient BlackSwan.
- Chomsky, N., Pollin, R. (2020). Climate Crisis and the Global Green New Deal: The Political Economy of Saving the Planet. United Kingdom: Verso Books.
- Huang, Y. (2020). Toxic Politics: China's Environmental Health Crisis and Its Challenge to the Chinese State. India: Cambridge University Press.
- Luther, K. (2020). The Next Generation Gap. (n.p.): Independently Published.
- Mendoza, J. J. (2018). The Moral and Political Philosophy of Immigration: Liberty, Security, and Equality. United States: Lexington Books.
- Miller, D. (2016). Strangers in Our Midst: The Political Philosophy of Immigration. (n.p.): Harvard University Press.
- Paskal, C. (2010). Global Warring: How Environmental, Economic, and Political Crises Will Redraw the World Map. United States: Key Porter Books.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می‌باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: تحلیل مفاهیم اساسی در اندیشه سیاسی		
نوع درس و واحد	Analysis of the main concepts of political thought	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
پروژه/رساله/پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
مرتبط با مأموریت/آمایش ☐ مرتبط با مأموریت ☐	موسسه است ☐ موسسه نیست ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

تحلیل انتقادی مفاهیم بنیادین و اساسی در علم سیاسی

اهداف ویژه:

توانایی و اشکافی تاثیر این مفاهیم بر پویایی های سیاست روزمره

پ) سرفصل ها:

۱. تحلیل ریشه های تاریخی مفهوم دولت و برداشتهای فلسفی دولت در مکاتب مختلف فکری
۲. سیر تکوین مفهوم عدالت در فلسفه های شرقی و غربی
۳. تحلیل محوری شدن مفهوم قدرت در سیاست مدرن از ماکیاوولی به بعد
۴. تحلیل انتقادی مفهوم مشروعیت و بررسی خاستگاه پیدایش این مفهوم در ادبیات سیاسی پسامشروطه ایران
۵. تحلیل انتقادی مکتب فکری لیبرالیسم با تاکید بر مفهوم آزادی
۶. تحلیل انتقادی مکتب فکری سوسیالیسم با تاکید بر مفهوم برابری

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- بشیری، ح. (۱۳۸۶)، اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم، ۲ جلد، تهران: نشرنی.
- بلوم، و. (۱۳۶۹)، نظریه‌های نظام سیاسی، ترجمه احمد تدین، تهران: انتشارات روشنگران.
- بهشتی، ع. (۱۴۰۱)، خاستگاه مفاهیم سیاسی جدید در دوران میانه (سیاست و اجتماع)، تهران: روزنه.
- پلامناتز، ج. (۱۳۷۳)، ایدئولوژی، ترجمه عزت‌الله فولادوند، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- ردهد، ب. (۱۳۷۱)، از افلاطون تا ناتو، تهران: نشر آگاه.
- صلاحی، م. (۱۳۸۶)، اندیشه‌های سیاسی غرب در قرن بیستم، تهران: انتشارات قومس.
- طاهری، ا. (۱۳۸۶)، تاریخ اندیشه‌های سیاسی در غرب، تهران: انتشارات قومس.
- فاستر، ج. ام (۱۳۷۵)، خداوندان اندیشه سیاسی، ترجمه جواد شیخ‌الاسلامی، تهران: امیرکبیر.
- نویمان، ف. (۱۳۷۳)، آزادی و قدرت و قانون، ترجمه عزت‌الله فولادوند، تهران: انتشارات خوارزمی.
- اسپرینگز، ت. (۱۳۸۳)، فهم نظریه‌های سیاسی، ترجمه عبد الرحمن عالم، تهران: انتشارات قومس.
- وینست، ا. (۱۳۷۸)، ایدئولوژی‌های مدرن سیاسی، ترجمه مرتضی ثاقب‌فر، تهران: انتشارات ققنوس.
- هیوود، آ. (۱۳۹۸)، مفاهیم کلیدی در علم سیاست، ترجمه حسن سعید کلاهی خیابان وعباس کاردان، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- یگر، ر. (۱۳۹۷)، پایدیا، ترجمه محمد حسن لطفی، تهران: انتشارات خوارزمی.

Ballot, R. K. (2006), Greek Political Thought (Ancient Cultures), Colombia: Press.

Hayek, F. A. (2022), New Studies in Philosophy, Politics, Economics and the History of Ideas, The University of Chicago Press.

Magstadt, T. (2016), Understanding Politics: Ideas, Institutions, and Issues, Cengage Learning; 12th edition

Plant, R. (1991), Modern Political Thought, Oxford: Basil Blackwell.

Smith, B. L. (2020), Understanding Modern Political Ideas, Independently public

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می‌باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

عنوان درس به فارسی: سیاست، فضای مجازی و هوش مصنوعی		
نوع درس و واحد	Politics, Cyberspace and AI	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
پروژه/رساله/پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
مرتبط با مأموریت/آمایش ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش ☐	موسسه نیست ☐ موسسه است ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تحلیل انتقادی مفاهیم بنیادین و اساسی در آشنایی دانشجویان با فضای مجازی و هوش مصنوعی، رابطه متقابل بین فضای سایبر و علم سیاست.

اهداف ویژه:

توانایی واکاوی تأثیرات فضای مجازی و هوش مصنوعی بر تغییر و تحولات سیاسی، جنبش های اجتماعی، انقلاب های رنگین، کارکردهای رفاهی، امنیتی و اقتدار دولتها، و مشارکت سیاسی شهروندان

پ) سرفصل ها:

تاریخ و تکامل سبیرنتیک و فضای مجازی و هوش مصنوعی

موج سوم آلوین تافلر و فضای عمومی هابرماس

جامعه شبکه ای و کهکشان اینترنت از نظر مانوئل کاستلز

نقش سایبر در جنبش های اجتماعی جدید

دموکراسی دیجیتال

دسترسی و کنترل و سانسور

فضای مجازی، قدرت، اقتدار و حاکمیت دولتها

فضای سایبری و تهدیدات امنیتی

فضای مجازی و حقوق شهروندان

فضای مجازی و بحرانهای منطقه ای و بین المللی

جنگ نرم و قدرت نرم

هوش مصنوعی و آینده بشر

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه اسنادی به همراه بحث و گفتگوی کلاسی

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس مناسب و دارای پرژکتور

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- استریت، ج. (۱۳۸۴)، رسانه‌های فراگیر، سیاست و دموکراسی، تهران: موسسه انتشاراتی روزنامه ایران.
- اکسفورد، ب. (۱۳۸۷)، رسانه‌های جدید و سیاست، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.
- حسنی، م. (۱۴۰۱) رسانه و تصویر جهان (تمهیدی انتقادی بر فلسفه تکنولوژی رسانه)، تهران: انتشارات سروش.
- فارسی، ح. (۱۴۰۰) رسانه‌های اجتماعی و بازاریابی سیاسی (رویکردها و تجربه‌ها)، تهران: سازمان جهاد دانشگاهی تهران
- فلیپ، س. (۱۳۹۶) رسانه‌های جدید و آینده‌ی دیپلماسی، تهران: انتشارات آگاه.
- فوکس، ک. (۱۳۹۹) رسانه‌های اجتماعی: خوانش انتقادی، ترجمه حسین بصیریان، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
- عاملی، س. (۱۳۹۳)، مطالعات انتقادی استعمار مجازی آمریکا: قدرت نرم و امپراتوری‌های مجازی، تهران: انتشارات امیر کبیر.
- کسینجر، ه. (۱۴۰۱)، هوش مصنوعی و آینده ما انسان‌ها، تهران: انتشارات ذهن آویز.
- کین، ج. (۱۳۸۳)، رسانه‌ها و دموکراسی، ترجمه نازنین شاره‌کنی، تهران: نشر طرح نو.

Chadwick, A. (2009) Rutledge handbook of Internet politics, UK: Rutledge press.

Engesser, S., Ernst, N., Esser, F., & Büchel, F. (2017). Populism and social media: How politicians spread a fragmented ideology. Information, communication & society, 20(8), 1109-1126.

Herman, E. S. and Chomsky, n. (1988) Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media, New York: Pantheon Books.

Jungherr, A., Rivero, G., & Gayo-Avello, D. (2020). Retooling politics: How digital media are shaping democracy. Cambridge University Press.

Lagerkvist, A. (2022). Existential media: a media theory of the limit situation. Oxford University Press.

Ott, B. L., & Mack, R. L. (2020). Critical media studies: An introduction. John Wiley & Sons.

Srebeny, G. Khiabany (2010) Blogistan: The Internet and Politics in Iran, UK: IB Tauris Press.

Zhuravskaya, E., Petrova, M., & Enikolopov, R. (2020). Political effects of the internet and social media. Annual review of economics, 12, 415-438.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

با عنایت به آنکه ارائه درس به صورت نظری می باشد ملاحظه خاصی نیاز نیست.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی درس:

امکان ارائه درس به صورت مجازی و الکترونیک وجود دارد.

